

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลี ในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

People's Participation in Landscape Development of Thung Takad Phli Community in Cha-am Municipality Cha-am District Phetchaburi Province

ธีรภัทร์ พ่วงทอง และ พชร สาตร์เงิน

Theeraphat Phuangthong and Phachara Satngern

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด วิทยาเขตชะอำ-เพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76120

Public Administration Stamford International University Cha am – Phetchaburi Campus, Phetchaburi 76120

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: sanay145263@gmail.com

Received: 18 March 2023, Revised: 25 May 2023, Accepted: 26 December 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน 2) ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนทุ่งตะกาดพลี อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 350 ราย จากจำนวนประชากร 2,620 ราย โดยใช้สูตรคำนวณของ ยามาเน (Yamane) [8] ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 5 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สถิติค่าไคสแควร์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อยู่ในระดับมาก 2) ลักษณะส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ อายุ สถานภาพ และ อาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 3) ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ปัจจัยในการมีส่วนร่วมที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ได้แก่ ด้านความรู้สึกรับเป็นเจ้าของชุมชน ด้านความรู้สึกรับเป็นเจ้าของชุมชน ด้านการใช้ประโยชน์จากชุมชน และ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของประชาชน, การพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน และเทศบาลเมืองชะอำ

Abstract

This quantitative research the objectives are to 1) study the level of participation and public participation in community landscape development, 2) the relationship between personal characteristics and public participation in community landscape development, and 3) study the Relationship between factors in and people's participation in community landscape development. The sample group used in the research included people living in the Thung Takad Phli community, Cha-am District, Phetchaburi Province, numbering 350 people from a population of 2,620 people using Yamane's calculation formula [8] at a confidence level of 0.05. The data were analyzed using a research tool such as a questionnaire, including frequency distribution, percentage, mean, and standard deviation by using chi-square statistics and multiple regression analysis

The results of the study showed that: 1) public participation in landscape development of Thung Takad Phli community in Cha-am municipality, Cha-am district, Phetchaburi province; at a high level 2) Personal characteristics that are related to public participation include age, status, and occupation with statistical significance at the 0.001 3) Results of Multiple Regression Analysis: factors that have a causal relationship with people's participation are sense of community ownership receiving news about the community, community utilization, and resource conservation.

Keywords : Public participation, Community landscape development, Cha-am Municipality

บทนำ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจการต่าง ๆ ของชุมชนนั้นเป็นทั้งวิธีการและจุดหมายของการพัฒนาชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีความสามารถในการพึ่งตนเองในการปกครองและการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ และการจะบรรลุจุดหมายดังกล่าวได้ประชาชนต้องเกิดการเรียนรู้ และการเรียนรู้ที่ได้นั้นเกิดจากการมีส่วนร่วม ซึ่งประเทศไทยมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญมาแล้วทั้งสิ้น 20 ฉบับ ทุกฉบับมีหลักการที่ตรงกันประการหนึ่ง คือ ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอิสระสูงสุดที่เรียกว่าอำนาจอธิปไตย แม้ว่าในอดีตที่ผ่านมาประชาชนไทยจะมีได้มีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองเท่าที่ควร แต่เมื่อกระแสการเป็นประชาธิปไตยของโลกได้เข้าสู่ประเทศไทยก็ทำให้ประชาชนรู้ถึงการที่ตนควรมีสติสิทธิเสรีภาพ และมีส่วนร่วมในทางการเมืองมากขึ้น ได้นำมาสู่การปฏิรูประบบการเมืองไทยที่เห็นได้ชัดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอย่างมาก [1]

ปัจจุบันรัฐบาลให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนแต่ละหมู่บ้านเป็นอย่างมาก โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอนการพัฒนา เริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตามผล และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ฯลฯ ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนกำลังเป็นกระแสที่ได้รับความสนใจจากหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง [2] โดยที่ผ่านมาพบว่าอุปสรรคและปัญหาของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนนั้นที่สำคัญได้แก่ ประชาชนไม่เข้าใจในแต่ละเรื่อง แต่ละด้านของการร่วมงาน/กิจกรรมต่าง ๆ จึงไม่ค่อยให้ความร่วมมือ บางส่วนยังขาดความรู้และแก้ไขปัญหาไม่ตรงจุด การประชาสัมพันธ์ยังไม่มีประสิทธิภาพดีพอ ทำให้ไม่ค่อยได้ยินเสียง บางจุดเสียงตามสายไม่ทั่วถึง จึงทำให้ประชาชนไม่ได้รับข่าวสารอย่างทั่วถึง ขาดการประสานงานให้ชุมชนออกมาร่วมกิจกรรม และขาดการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐในเรื่องการพัฒนาที่ชุมชนขอไป รวมทั้งไม่มีการประเมินผลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน [1]

การพัฒนาภูมิทัศน์ไม่เพียงแต่เกิดจากพลวัตของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติเท่านั้น แต่ยังรวมถึงองค์ประกอบของวัสดุที่จัดวางให้เกิดการรับรู้ถึงความงามอย่างลึกซึ้งและเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในมุมมองของการท่องเที่ยวแล้วสภาพแวดล้อมภูมิทัศน์ส่วนใหญ่จะถูกครอบครองด้วยกิจกรรมจากนักท่องเที่ยว ซึ่งในบริบทของปฏิสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยว และระบบนิเวศจากการวางแผนและการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เหมาะสมนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบนิเวศ ดังนั้นในการพิจารณากระบวนการออกแบบภูมิทัศน์ข้อพิจารณาที่นำมาเป็นปัจจัยในการออกแบบประกอบด้วยความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ กิจกรรม และสภาพแวดล้อมที่สามารถมองเห็นและรับรู้ได้ด้วยสายตา แต่ทั้งนี้การพัฒนาและสร้างสรรค์ใหม่จะต้องเคารพต่อกิจกรรมเดิมที่มีอยู่ในพื้นที่โดยไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม ทั้งในแง่ของประเภท ขนาด รูปแบบ สัดส่วน สี และพื้นผิว นอกจากนี้ได้เพิ่มเติมข้อพิจารณาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการกำหนดรูปแบบภูมิทัศน์ว่า ภูมิทัศน์ที่ดีนั้นจะต้องไม่ละเลยในการคำนึงถึงวัสดุและขนาดสัดส่วนที่จะต้องมีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการกำหนดรูปแบบภูมิทัศน์ [3]

ชุมชนทุ่งตะกวดเป็นชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็น แหล่งท่องเที่ยวที่การเดินทางไม่ไกลนัก โดยอยู่ในเขตภาคกลางตอนล่างห่างจากกรุงเทพฯ ระยะทางประมาณ 160 กิโลเมตร ตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35 ต่อเนื่องกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ด้านตะวันตกมีภูมิประเทศติดเทือกเขาตะนาวศรี มีลักษณะเป็นป่าเขาที่เป็นแนวกำแพงธรรมชาติกั้นระหว่างประเทศไทยกับประเทศพม่า ทางทิศตะวันออกติดชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ชายฝั่งตั้งแต่ตอนบนลงไปถึงแหลมผักเบี้ย เป็นหาดโคลนป่าชายเลนและป่าโกงกาง ถัดจากแหลมผักเบี้ยต่อเนื่องลงไปจนถึงหาดหัวหิน เป็นหาดทรายที่มีภูมิทัศน์ที่สวยงามและเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยว [4] เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งภูเขา ทะเลและโบราณสถานที่น่าสนใจมากมาย ซึ่งสามารถเดินทางมาท่องเที่ยวแบบวันเดียวหรือค้างคืนได้ อย่างไรก็ตามการพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวยังขาดการบูรณาการที่กระชับระหว่างภาครัฐและประชาชนในท้องถิ่น ทั้งการจัดทำโครงการและด้านงบประมาณ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและเกิดแหล่งเสื่อมโทรม อีกทั้งขาดการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่น รวมถึงการค้นหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ที่มีศักยภาพ

นอกจากนั้น ลักษณะของทุ่งตะกวดเป็นพื้นที่ที่ท่าประโยชน์ไม่ได้ เทศบาลชะอำจึงได้เข้ามาพัฒนาเพื่อก่อสร้างเป็นหมู่บ้านจัดสรร โดยในปี 2532 ได้ก่อสร้างหมู่บ้านร่วมสุขเป็นหมู่บ้านแรก ต่อมาปี พ.ศ. 2534 ได้ก่อสร้างหมู่บ้านโชคบุญมี และหมู่บ้านบัวงาม และได้ให้ประชาชนในหมู่บ้านชะอำ เข้ามาจับจองที่ดินบริเวณนี้ไว้ โดยพื้นที่ส่วนที่เป็นแอ่งน้ำนั้น เทศบาลเมืองชะอำได้รับงบประมาณจากรัฐบาลให้ดำเนินการก่อสร้างเป็นบ่อบำบัดน้ำเสียเพื่อรองรับการเจริญเติบโตของบ้านเรือนประชาชน และธุรกิจโรงแรมของชะอำ ซึ่งในปัจจุบันชุมชนทุ่งตะกวดเป็นชุมชนเมืองเกือบจะร้อยเปอร์เซ็นต์ที่ครอบคลุมหมู่บ้านจัดสรรหลาย ๆ หมู่บ้าน และมีประชาชนเกือบจะครบ 76 จังหวัด ที่ย้ายถิ่นฐานมาเป็นสมาชิกของชุมชน ซึ่งมีที่ตั้งอยู่บริเวณโรงพยาบาลชะอำ ชุมชนทุ่งตะกวดพลี โดยจัดตั้งเป็นชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองชะอำ เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2540 [5]

ทั้งนี้ประชาชนในท้องถิ่นเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาภูมิทัศน์ในชุมชน เนื่องจากเป็นผู้ที่รับรู้ปัญหา และได้รับผลกระทบโดยตรงดังนั้นประชาชนในพื้นที่ที่จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์เพื่อการท่องเที่ยว เพื่อให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาดังกล่าวอย่างแท้จริงโดยไม่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งก่อให้เกิดความรัก ความภาคภูมิใจ และการสร้างจิตสำนึกในการดูแลป้องกันรักษาทรัพยากรและสภาพแวดล้อมควบคู่กับการพัฒนาชุมชนอย่างมีคุณภาพ และเกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนท้องถิ่น [6]

โดยเฉพาะการพัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ป่าไม้ด้านหลังชุมชนที่เป็นบ่ออบำบัด ซึ่งเทศบาลเมืองชะอำมีแผนปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เป็นสวนสาธารณะ สำหรับเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจให้แก่นักท่องเที่ยวและคนในชุมชน รวมทั้งเป็นจุดสังเกต (Landmark) ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนอีกด้วย [7]

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาภูมิทัศน์ของชุมชน และส่งเสริมการอนุรักษ์พื้นที่ให้มีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน โดยคนในชุมชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ อันจะนำไปสู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนให้คงอยู่ตลอดไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยกำหนดขอบเขตในการวิจัยดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาเฉพาะการมีส่วนร่วมในด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการช่วยเหลือร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ และด้านการประเมินผลการดำเนินงาน โดยกำหนดตัวแปรดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย (1) เพศ (2) อายุ (3) สถานภาพ (4) ระดับการศึกษา (5) อาชีพ และปัจจัยในการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย (1) ความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน (2) การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับชุมชน (3) การใช้ประโยชน์จากชุมชน และ (4) การปฏิบัติงานด้านอนุรักษ์ทรัพยากร

ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ ประกอบด้วย (1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน (2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน (3) การมีส่วนร่วมในด้านการช่วยเหลือ ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ และ (4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนทุ่งตะกาดพลี ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวนทั้งสิ้น 2,620 คน [5]

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนทุ่งตะกาดพลี อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 350 ราย จากจำนวนประชากร 2,620 ราย โดยใช้สูตรคำนวณของ ยามาเน (Yamane) [8] ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 5

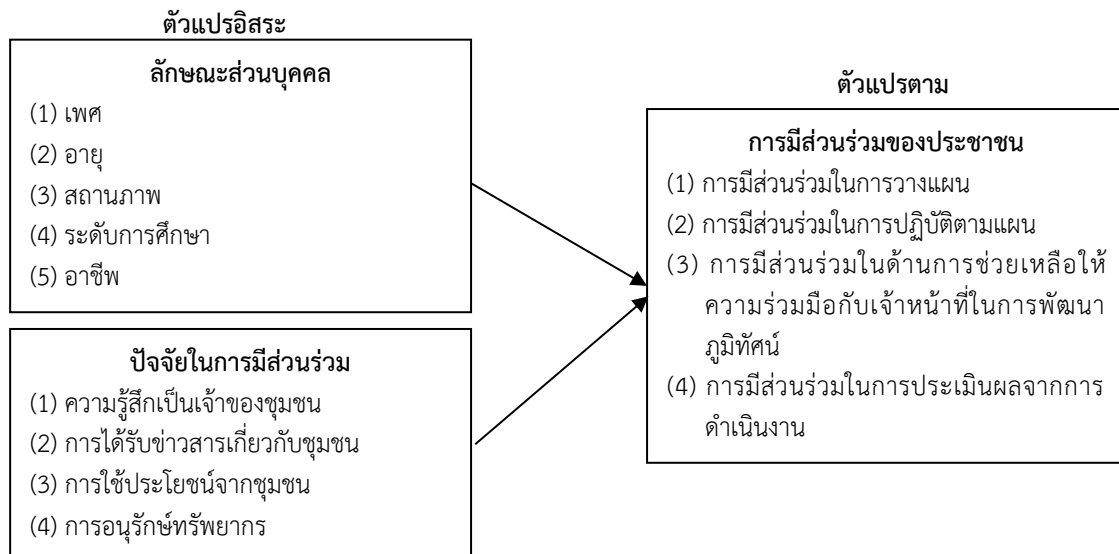
ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาเฉพาะชุมชนทุ่งตะกาดพลี ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะงานวิจัยของ

ชาญชัยพงษ์ เกื้ออินโย [9] พระราชชัย สนิตธมโม [2] วิษณุ หยกจินดา [10] และ กุลจิรา เสาวลักษณ์จินดา [11] ทำให้สามารถสร้างกรอบแนวความคิดของการศึกษาค้นคว้านี้ได้ โดยประกอบด้วยตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้การรวบรวมข้อมูลจากการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) แก่กลุ่มเป้าหมายจำนวน 350 ชุด ซึ่งเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนทุ่งตะกาดพลี อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน มีคำถามจำนวน 45 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองลำทะเมนชัย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและปัญหาต่าง ๆ ในการพัฒนาภูมิทัศน์ของชุมชนทุ่งตะกาดพลี อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ทั้งสถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน ดังนี้

การวิเคราะห์ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการแสดงให้เห็นถึงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างว่าเป็นเพศชาย และเพศหญิงจำนวนเท่าใด มีอายุอยู่ระหว่างช่วงอายุใด มีสถานภาพเป็นอย่างไร ระดับการศึกษาในระดับใด และอาชีพอะไร โดยข้อมูลนี้จะมีประโยชน์ต่อการจำแนกการวิเคราะห์ตัวแปร และแสดงถึงการกระจายของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการวิเคราะห์จะใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ด้วยคอมพิวเตอร์โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

การวิเคราะห์ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน เป็นการวิเคราะห์ลักษณะด้านความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับชุมชน ด้านการใช้ประโยชน์จากชุมชน และด้านอนุรักษ์ทรัพยากร โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS สำเร็จรูปคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และการอธิบายค่าเฉลี่ยด้วยค่า Mean ($\bar{x}$) สำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการแปลผล โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ

การวิเคราะห์ตอนที่ 3 ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองลำทะเมนชัย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิเคราะห์ถึงการมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน การมีส่วนร่วมในด้านการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการพัฒนาภูมิทัศน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS สำเร็จรูปคำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการอธิบายค่าเฉลี่ยด้วยค่า Mean ($\bar{x}$) สำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการแปลผล โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ

การวิเคราะห์ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นลักษณะปลายเปิด ทำการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Technique) และการตีความ

การทดสอบสมมติฐาน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 (1) การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ใช้การทดสอบแบบไคสแควร์ (Chi-Square)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 (2) การทดสอบความสัมพันธ์เชิงเหตุ – ผลระหว่างปัจจัยในการมีส่วนร่วม กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ของชุมชนทุ่งตะกาดพลี ในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และทดสอบความเป็นอิสระกันของความคลาดเคลื่อน โดยใช้ค่า Durbin-Watson

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลของลักษณะส่วนบุคคล

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

(n=350)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	175	50.00
หญิง	175	50.00
อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	56	16.00
31-40 ปี	74	21.10
41-50 ปี	84	24.00
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	136	38.90
สถานภาพ		
โสด	27	7.70
สมรส	251	71.70
หม้าย/หย่าร้าง	48	13.70
แยกกันอยู่	24	6.90
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	268	76.60
ปริญญาตรี	47	13.40
สูงกว่าปริญญาตรี	35	10.00
อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	8	2.30
ค้าขาย	74	21.10
เกษตรกร	24	6.90
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	22	6.30
รับจ้าง	104	29.70
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	118	33.70
รวม	350	100

จากตารางได้แก่ 1) เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนครึ่งเป็นเพศชาย มีจำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และอีกครึ่งเป็นเพศหญิง มีจำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เช่นเดียวกัน 2) อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเกือบสองในห้า มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 38.90 รองลงมาได้แก่ 41-50 ปี มีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 รองลงมาได้แก่ 31-40 ปี มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 21.10 และไม่เกิน 30 ปี มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 3) สถานภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพ สมรส มีจำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 71.70 รองลงมาได้แก่ หม้าย/หย่าร้าง มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 13.70 รองลงมาได้แก่ โสด มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.70 และแยกกันอยู่ มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.90 ตามลำดับ 4) ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 76.60 รองลงมาได้แก่ ปริญญาตรี มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 13.40 และสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 ตามลำดับ 5) อาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากกว่าหนึ่งในสาม ไม่ได้ประกอบอาชีพ มีจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 33.70 รองลงมาได้แก่ รับจ้าง มีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 29.70 รองลงมาได้แก่ ค้าขาย มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 21.10 รองลงมาได้แก่ เกษตรกร มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.90 รองลงมาได้แก่ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30 และนักเรียน/นักศึกษา มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 ตามลำดับ

2. ปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่

1) ความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน 2) การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับชุมชน 3) การใช้ประโยชน์จากชุมชน และ 4) การปฏิบัติงานด้านอนุรักษ์ทรัพยากร

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในภาพรวม

ปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับของการมีส่วนร่วม	ลำดับที่
1. ความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน	3.73	0.36	มาก	1
2. การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับชุมชน	3.69	0.43	มาก	2
3. การใช้ประโยชน์จากชุมชน	3.61	0.35	มาก	4
4. การอนุรักษ์ทรัพยากร	3.68	0.47	มาก	3
รวม	3.66	0.30	มาก	

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางโดยใช้สถิติ ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แสดงผลการศึกษาในภาพรวม พบว่า ปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในภาพรวม มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ข้อที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อ ความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.36) การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับชุมชน ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.43) การปฏิบัติงานด้านอนุรักษ์ ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.47) และการใช้ประโยชน์จากชุมชน ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.35) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกวดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี การวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน 3) การมีส่วนร่วมในด้านการช่วยเหลือ ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน ภาพรวม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน ทุ่งตะกวดพลี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับของการมีส่วนร่วม	ลำดับที่
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน	3.58	0.34	มาก	3
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน	3.66	0.39	มาก	1
3. การมีส่วนร่วมในด้านการช่วยเหลือ ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่	3.60	0.40	มาก	2
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน	3.43	0.41	มาก	4
รวม	3.53	0.28	มาก	

จากตารางที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แสดงผลการศึกษารวม พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกวดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวม มีส่วนร่วมของอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ข้อที่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.39) การมีส่วนร่วมในด้านการ

การช่วยเหลือ ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ ($\bar{X}$ =3.60, S.D. =0.40) การมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\bar{X}$ =3.58, S.D. =0.34) และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน ($\bar{X}$ =3.43, S.D. =0.41)

การทดสอบสมมติฐาน

เป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างกับการมีส่วนร่วมของประชาชนและการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์เชิงเหตุ - ผลของปัจจัยในการมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน โดยการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

การทดสอบสมมติฐานที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และ อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทั้งระดับพื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของลักษณะส่วนบุคคล กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน						
ลักษณะส่วนบุคคล	ค่าสถิติ	การวางแผน	การปฏิบัติตามแผน	การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการพัฒนาภูมิทัศน์	การประเมินผลการดำเนินงาน	ภาพรวม
1.เพศ	χ^2	9.558	16.071	30.611	16.041	41.497
	Sig	0.023*	0.001***	0.000***	0.001***	0.000***
2.อายุ	χ^2	4.717	20.347	23.378	19.113	19.837
	Sig	0.858	0.016*	0.005*	0.024*	0.019*
3.สถานภาพ	χ^2	34.688	68.656	60.944	27.579	44.194
	Sig	0.000***	0.000***	0.000***	0.001***	0.000***
4.ระดับการศึกษา	χ^2	20.602	73.221	49.194	44.624	30.462
	Sig	0.002**	0.000***	0.000***	0.000***	0.000***
5.อาชีพ	χ^2	50.638	44.221	87.275	72.881	67.094
	Sig	0.000***	0.000***	0.000***	0.000***	0.000***
หมายเหตุ * P ≤ 0.05 ** P ≤ 0.01 *** P ≤ 0.001						

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน ดังนี้

เพศ พบว่า ในภาพรวม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($\chi^2 = 41.497$, Sig = 0.000) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\chi^2 = 9.558$, Sig = 0.023) การปฏิบัติตามแผน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($\chi^2 = 16.071$, Sig = 0.001) การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการพัฒนาภูมิทัศน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($\chi^2 = 30.611$, Sig = 0.000) และการประเมินผลการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($\chi^2 = 16.041$, Sig = 0.001)

อายุ พบว่า ในภาพรวม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\chi^2 = 19.837$, Sig = 0.019) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติตามแผน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\chi^2 = 20.347$, Sig = 0.016) การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการพัฒนาภูมิทัศน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\chi^2 = 23.378$, Sig = 0.005) และการประเมินผลการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\chi^2 = 19.113$, Sig = 0.024) แต่อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการวางแผน

สถานภาพ พบว่า ในภาพรวม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($\chi^2 = 44.194$, Sig = 0.000) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สถานภาพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ได้แก่ การวางแผน ($\chi^2 = 34.688$, Sig = 0.000) การปฏิบัติตามแผน ($\chi^2 = 68.656$, Sig = 0.000) การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการพัฒนาภูมิทัศน์ ($\chi^2 = 60.944$, Sig = 0.000) และการประเมินผลการดำเนินงาน ($\chi^2 = 27.579$, Sig = 0.001)

ระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($\chi^2 = 30.462$, Sig = 0.000) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($\chi^2 = 20.602$, Sig = 0.002) การปฏิบัติ

ตามแผน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($\chi^2 = 73.221$, Sig = 0.000) การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการพัฒนาภูมิทัศน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($\chi^2 = 49.194$, Sig = 0.000) และการประเมินผลการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($\chi^2 = 44.624$, Sig = 0.000)

อาชีพ พบว่า ในภาพรวม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($\chi^2 = 67.094$, Sig = 0.000) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ได้แก่ การวางแผน ($\chi^2 = 50.638$, Sig = 0.000) การปฏิบัติตามแผน ($\chi^2 = 44.221$, Sig = 0.000) การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการพัฒนาภูมิทัศน์ ($\chi^2 = 87.275$, Sig = 0.000) และการประเมินผลการดำเนินงาน ($\chi^2 = 72.881$, Sig = 0.000)

การทดสอบสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยในการมีส่วนร่วม ได้แก่ ความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับชุมชน การใช้ประโยชน์จากชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากร มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ – ผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุงะภาคพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ปัจจัยในการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ – ผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน

ปัจจัยในการมีส่วนร่วม	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน			t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
Constant	0.685	0.200		3.420	0.001
ด้านความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน	0.349	0.048	0.341	7.234	0.000***
ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับชุมชน	0.152	0.042	0.167	3.644	0.000***
ด้านการใช้ประโยชน์จากชุมชน	0.141	0.041	0.158	3.470	0.001***
ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร	0.178	0.033	0.240	5.400	0.000***

หมายเหตุ *** $P \leq 0.001$

$R^2 = 0.417$

R^2 ปรับ = 0.410

F = 61.625

ระดับนัยสำคัญ = 0.000

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัจจัยในการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($F = 61.625$ และ $P \leq 0.001$) กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน ร้อยละ 41.0 – 41.7 และเมื่อพิจารณาจากการปรับมาตรฐานของตัวแปร (Standardized Variables) ในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุและค่า สปส. Beta เรียงตามลำดับได้ดังนี้ ความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน ($\beta_{\text{ความรู้สึก}} = 0.341$, $P \leq 0.001$) การอนุรักษ์ทรัพยากร ($\beta_{\text{การอนุรักษ์}} = 0.240$, $P \leq 0.001$) การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับชุมชน ($\beta_{\text{การได้รับข่าวสาร}} = 0.167$, $P \leq 0.001$) และ การใช้ประโยชน์จากชุมชน ($\beta_{\text{การใช้ประโยชน์}} = 0.158$, $P \leq 0.001$) กล่าวคือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุงะภาคพลี เป็นผลมาจากปัจจัยด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากร การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับชุมชน และ การใช้ประโยชน์จากชุมชน ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\hat{y} = b_0 + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4$$

$$= 0.685 + 0.349 (\text{ความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน}) + 0.152 (\text{การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับชุมชน}) + 0.141$$

(การใช้ประโยชน์จากชุมชน) + 0.178 (การอนุรักษ์ทรัพยากร)

ตารางที่ 6 ผลการตรวจสอบความเป็นอิสระของค่าความคลาดเคลื่อนที่ i และ j

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	0.646 ^a	0.417	0.410	0.332	1.888

จากตารางที่ 6 ค่า Durbin – Watson มีค่าเท่ากับ 1.888 โดยอยู่ในช่วง 1.5 ถึง 2.5 จึงสรุปได้ว่าค่าความคลาดเคลื่อนที่ i และ j เป็นอิสระกัน ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนทุ่งตะกาดพลี อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 350 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สรุปผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ จำนวน 350 คน มีจำนวนเพศชายและเพศหญิง เท่ากัน ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 50 ปี ขึ้นไป เกือบสองในห้า มีสถานภาพ สมรส มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี และมากกว่าหนึ่งในสาม ไม่ได้ประกอบอาชีพ

ตามวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ทั้งในภาพรวม และในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน การช่วยเหลือร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ การวางแผน และการประเมินผลการดำเนินงาน

ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ความสัมพันธ์โดยรวม พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลของประชาชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ตามวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้ง 4 ปัจจัย อยู่ในภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

ตามวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดย

- 1) ปัจจัยด้านการเป็นเจ้าของประชาชนในชุมชน มีการดำรงชีพและสามารถใช้ทรัพยากรที่มีในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาชุมชนของตนให้ดียิ่งขึ้น และยังคงสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติให้คงเดิม
- 2) ปัจจัยด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับชุมชน ประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนเป็นผู้สูงอายุจะได้รับข่าวสารที่เร็วที่สุดจากการประกาศเสียงตามสายประจำหมู่บ้าน วิทยุ โทรทัศน์ การทำประชาคมประจำชุมชน ป้ายประกาศจากทางหน่วยงานราชการ และสื่อสิ่งพิมพ์ตามลำดับ
- 3) ปัจจัยด้านการใช้ประโยชน์จากชุมชน ประชาชนในชุมชนมีความรู้ ความสามารถจากการเข้าร่วมกิจกรรมการสร้างรายได้ตนเองจากทรัพยากรที่มีอยู่ให้มากขึ้น
- 4) ปัจจัยด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร ประชาชนในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปใช้เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนให้คงอยู่ และยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในอนาคต ดังนั้น ประชาชนชุมชนทุ่งตะกาดพลีได้เข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วม ทั้งในด้านการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การช่วยเหลือร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ และการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาให้ตรงกับความต้องการของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาญชัย ฤทัยสุก [9] วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้: ศึกษากรณี บ้านพุน้ำร้อน ที่พบว่า การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน การช่วยเหลือร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ การวางแผนและการประเมินผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานของพระธวัชชัย สนธิธมโม (วรรณวิน) [2] วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ที่พบว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานของวรรณิศา สีฟ้า [12] วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ กรณีศึกษาน้ำพุร้อน อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี ที่พบว่า การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับมาก

ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่า ลักษณะส่วนบุคคล ทั้งเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลี

ในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติชัย ปญญาโร [13] ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนแล้ว ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์แตกต่างกัน ในด้านการวางแผน และด้านการติดตามประเมินผล ส่วนประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์แตกต่างกันทุกด้าน ทั้งด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และ ด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล โดยสอดคล้องกับการศึกษาของลัดดาวรรณ นนปะติ [14] ว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตามวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยในการมีส่วนร่วม ทั้งด้าน ความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับชุมชน ด้านการใช้ประโยชน์จากชุมชน และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ – ผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยปัจจัยการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน เป็นผลมาจากปัจจัยด้านความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากร การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับชุมชน และ การใช้ประโยชน์จากชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของสิริพัฒน์ ลาภจิตร [15] ที่กล่าวว่า ข่าวสารและการติดต่อสื่อสารเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับแนวคิดของชาญชัยพงษ์ เกื้ออิน [9] ที่กล่าวถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ การอนุรักษ์ทรัพยากรของชุมชน และการใช้ทรัพยากรจากชุมชนในการดำรงชีพ เช่น เป็นแหล่งอาหาร แหล่งเชื้อเพลิง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนทุ่งตะกาดพลีในเขตเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

- 1.1 จากการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ควรมีการแสดงความคิดเห็นในการประชุมมากขึ้น เพราะจากการได้ประเมินแบบสอบถามในครั้งนี้นี้ทำให้รู้ว่า การแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมมีน้อยที่สุด
- 1.2 จากการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน ทำให้ทราบว่า การจัดการขยะรีไซเคิลและการหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่อยู่ในระดับน้อยที่สุด ควรมีการอบรมเรื่องการจัดการขยะให้ละเอียดมากขึ้น
- 1.3 จากการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในด้านการช่วยเหลือ ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ หรือ การแจ้งข่าวสารหรือเบาะแสดต่าง ๆ ที่ไม่ติดยาในชุมชนให้เจ้าหน้าที่รับทราบอยู่ในระดับน้อยที่สุด ควรให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ให้มากกว่านี้ เพราะชุมชนเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับประชาชนทุกคน
- 1.4 จากการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน ควรมีการเสนอวิธีเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาของชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิทัศน์ของชุมชนให้มากยิ่งขึ้น เพราะความคิดเห็นหรือการเสนอความคิดเห็นเป็นสิ่งมีประโยชน์ต่อการพัฒนาภูมิทัศน์

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์และชี้แจงให้ประชาชนเกิดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน เพื่อให้ประชาชนทราบและมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนา ซึ่งจะส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เพิ่มมากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการพัฒนาภูมิทัศน์ และด้านการประเมินผลการดำเนินงาน
- 2.2 ควรให้ความรู้แก่บุคลากรและประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชน โดยให้ความสำคัญกับปัญหาและความต้องการของประชาชน รวมทั้งมีการติดต่อประสานงานขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานทุกระดับ และมีการประชาสัมพันธ์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง
- 2.3 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในบริบทที่แตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ทั้งลักษณะของการมีส่วนร่วม ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหา หรือทำการศึกษาเป็นเฉพาะรายด้าน เช่น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนการพัฒนา

ภูมิทัศน์ชุมชน เป็นต้น เพื่อที่จะนำผลที่ได้การศึกษานั้นใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำแผนพัฒนาให้มีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง

เอกสารอ้างอิง

- [1] พระธวัชชัย สุนตริธมโม (วรณนาวิน). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาล เมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว. [วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต]. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย; 2561: 1-2, 68-75, 107
- [2] ไตรทศ คุณาอาจ, วิวัฒน์ ฤทธิมา. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านน้ำกระจ่าย ตำบลพะวง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา. การประชุมมหาดไทยวิชาการ ระดับชาติ และนานาชาติ ครั้งที่ 10 ณ มหาวิทยาลัยมหาดไทย อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา; วันที่ 12-13 กรกฎาคม 2562; มหาวิทยาลัยมหาดไทย: 2562. 1664-1675.
- [3] สำนักงานเทศบาลชะอำ. ข้อมูลของชุมชนทุ่งตะกวดพลี. [อินเทอร์เน็ต]. [สืบค้นเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2565] เข้าถึงได้จาก: <http://www.cha-amcity.go.th/site/index.php?option=com>
- [4] ณัฐนิภรณ์ น้อยเสงี่ยม, สาทินี วัฒนกิจ. การศึกษาแนวทางการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ น้ำตกน้ำเค็ม จังหวัดตรัง เพื่อการท่องเที่ยว โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยจังหวัดสงขลา.วารสารวิจัยและสารสาธิตสถาปัตยกรรม/การผังเมือง ฉบับที่ 18 เล่มที่ 1; 2560: 65-81
- [5] สาโรช เผือกบัวขาว. แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร. สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 2561: 1672-1684
- [6] ชุติมา สนขาว. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในอำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี. [วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต]. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด; 2559: 2-3
- [7] บริษัทหลักทรัพย์คิเค จำกัด. โครงการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ ชุมชนทุ่งตะกวดพลีเทศบาลเมืองชะอำ: 2564
- [8] Taro Yamane. Statistics: An Introductory Analysis. Third editio. Newyork : Harper and Row Publication. 1973: 125
- [9] ชาญศิษฐ์พงษ์ เกื่อนโย. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้: ศึกษากรณี บ้านพุน้ำร้อน หมู่ที่ 12 ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี. [วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา] กาญจนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 2558: 36-37, 70, 95-99
- [10] วิษณุ หยกิจนิตดา. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี. [วิทยานิพนธ์สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน]. ชลบุรี. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา; 2557: 68-72, 79-81
- [11] กุลจิรา เสาวลักษณ์จินดา. การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว :กรณีศึกษาอำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต]. คณะบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี; 2555: 6,63-66
- [12] วรณิศรา สีฟ้า. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ กรณีศึกษาน้ำพุร้อน อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี: 9(2) พฤษภาคม-สิงหาคม 2562: 111-121
- [13] กิตติชัย ปญญาโร. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก. [วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์] บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย; 2557: 23, 140-141
- [14] ลัดดาวรรณ นนปะติ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น:กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลวัดละมุด อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม. วารสารการบริหารปกครอง: 5(2) กรกฎาคม-ธันวาคม; 2559: 298-299
- [15] สิริพัฒน์ ลากจิตร. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวารินชำราบ จังหวัด อุบลราชธานี [วิทยานิพนธ์ ปร.ม. รัฐประศาสนศาสตร์]. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2550: 46-47.